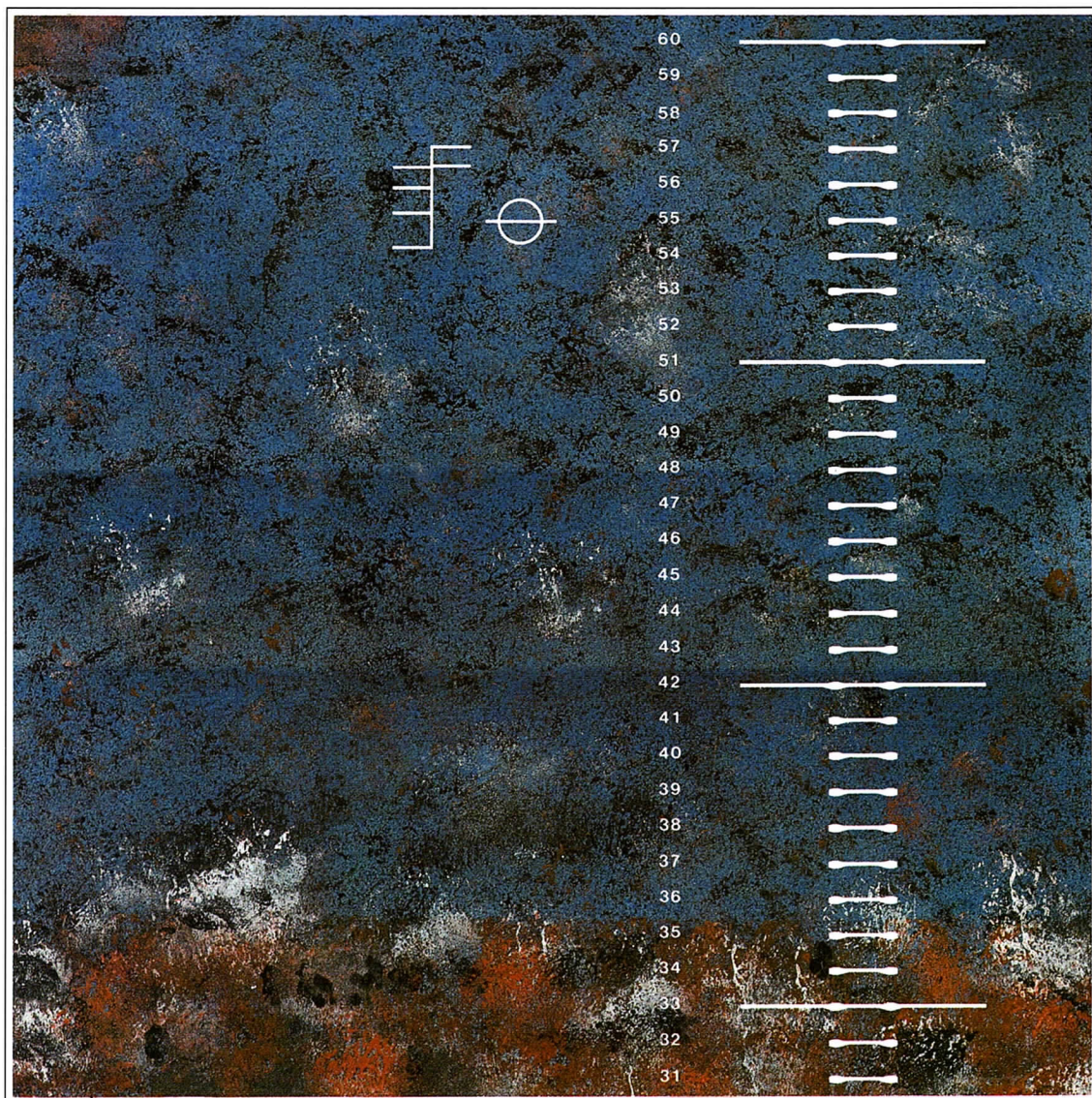
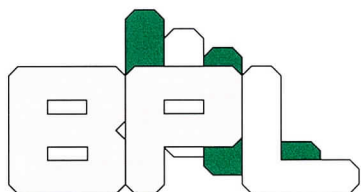

JAARVERSLAG 1995

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN

Admiraliteitskade 40, 3063 ED Rotterdam

Postbus 830, 3000 AV Rotterdam

Telefoon: 010-4987400, Fax: 010-4523390

ABN•AMRO rek.nr. 49.71.49.729

Postbank rek.nr. 5710582

OMSLAG: IN MAXIMAAL '30 TREDEN' NAAR EEN DEUGDELIJK PENSIOEN

JAARVERSLAG 1995

STICHTING BEROEPSPENSIOENFONDS LOODSEN/NEDERLAND

INHOUDSOPGAVE

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR	4
FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER	5
VOORWOORD	6
ALGEMEEN	
Inleiding	8
Premie en pensioengrondslag per 1 januari 1996	
Vestiging in het buitenland	9
Lijst van verdragslanden	
Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij	
Recente ontwikkelingen op pensioengebied	
Pensioenverevening bij (echt)scheiding	
Algemene Nabestaandenwet	10
Flexibele pensioenspaarregeling / flexioen	
Reparatie WAO-hiaat adspirant-registerloodsen	11
Indexering	
Bestuurssamenstelling	
BESTUURSBELEID	12
HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1995	13
ACTUARIEEL VERSLAG	18
ACCOUNTANTSVERKLARING	19
JAARREKENING 1995	
Balans per 31 december 1995	20
Rekening van baten en lasten over 1995	21
Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten over 1995	22
Specificatie gezamenlijke beleggingsrekening Rabo Bank / Rotrusco	28
BIJLAGEN	
1 Enige begrippen	29
2 Uit het jaarverslag Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/1994	32
3 Frekwentieverdeling deelnemers januari 1996	33
4 Enkele demografische tabellen	34
5 Kerncijfers deelnemers periode 1988-1995	37
6 Voorbeelden van pensioenuitkeringen in ronde bedragen uit de Loodsenregeling 1996	39

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR

4

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter :

A.G. Nauta*
Kerkhoflaan 40
4371 CC KOUDEKERKE
Telefoon 0118 552606 (Fax)

Secretaris :

Mr. Th.M. Handstede ***
President Wilsonweg 38
3069 AP ROTTERDAM
Telefoon 010 4207621 (Fax)

BESTUURSLEDEN

J. Aldershof*
Klaverruiter 28
3224 BJ HELLEVOETSLUIS
Telefoon 0181 318000

R.M. Eichelsheim**
Strausslaan 32
2992 PD BARENDRECHT
Telefoon 0180 616899

T. van der Lei**
Tuinstraat 65
4571 EX AXEL
Telefoon 0115 564760

L.Kazemier*
Wierdeweg 16
9931 TD DELFZIJL
Telefoon 0596 631163

E.M. Visser *,
Duitslandlaan 94
1965 BH HEEMSKERK
Telefoon 0251 233881

*Alle bestuursleden zijn benoemd door
de Algemene Raad van de
Nederlandse Loodsencorporatie.*

* Aangewezen door de Regionale Loodsencorporatie uit hun deelnemers.

** Benoemd uit alle deelnemers.

*** Benoemd uit de deelnemers met functioneel leeftijdspensioen.

FINANCIEEL EN ADMINISTRATIEF BEHEER

ACCOUNTANT

Coopers & Lybrand N.V., Marten Meesweg 25, 3068 AV ROTTERDAM

WISKUNDIG ADVISEUR

Heijnis en Koelman B.V., Dalsteindreef 50-52, 1112 XC DIEMEN

ADMINISTRATEUR

Facilitair bedrijf Loodswezen B.V., Admiraliteitskade 40, 3063 ED ROTTERDAM

VERMOGENSBEHEERDER

Rotrusco B.V., ROTTERDAM

HERVERZEKERAAR

Zwitserleven, AMSTERDAM

VOORWOORD

6

RENDEMENT

Met een rendement van 14,4% geeft 1995 sinds de start het op een jaar na beste beleggingsresultaat.

Het pensioenfonds heeft een deel van het positieve resultaat toegevoegd aan de "reserve koersverschillen" omdat het niet denkbeeldig is dat na een hausse een terugval komt. Zo wordt getracht te voorkomen dat eventueel latere ongunstige beleggingsresultaten, veroorzaakt door een grote koersval, het beleid van stabiele premies aantast.

Het restant van het resultaat zult u in ons verslag terug kunnen vinden onder het hoofd "algemene reserve".

VERMOGENSBEHEER

Mede naar aanleiding van een gedane Asset en Liability Management-studie werd besloten het aantal vermogensbeheerders uit te breiden. Het resultaat van deze ALM studie is de strategische beleggingsmix. Deze mix vormt, binnen de gekozen bandbreedtes, de centrale lijn in het beleggingsbeleid. Voorts kwam de vraag aan de orde of de uitbreiding een zogenaamde algemene beheerder zou betreffen, een specialist in aandelen of wellicht beide. Een duidelijk nadeel, naast een hogere "fee", van de specialistenkeuze is de grotere administratieve belasting van het bestuur.

Na nadere rapportage, waarbij de voors en tegens werden afgewogen, werd het duidelijk dat een tweetal algemene beheerders voor ons fonds te verkiezen was. Na de gesprekken die gevoerd werden met de selectiekandidaten en beoordeling van hun resultaten in de laatste vijf jaar werd de ABN•AMRO gekozen als tweede vermogensbeheerder. Uiteraard staat tegenover de in principe verwachte hogere performance, verkregen door extra inspanningen bij speciaal beheer, een aangepaste beheersvergoeding.

VISIE 1996

In dit jaar wordt onder andere de Algemene Nabestaandenwet (ANW) van kracht. Dit is een wet in de "geest van de komende tijd", niet slechts door het noemen van geboortejaren in plaats van leeftijden, maar ook door meer verantwoordelijkheid bij de burger te leggen, met de staat slechts als vangnet voor wie niet anders kan.

Het bestuur van het fonds heeft besloten het risico van eventueel wegvallende AWW-uitkeringen, een kwajik aspect ten aanzien van reeds ingegane pensioenen, tot 1 januari 1998 te dragen zonder dat daarbij door ons rekening zal worden gehouden met het eigen inkomen of vermogen.

Verder zal een gerichte enquête onder de deelnemers worden gehouden over diverse aspecten en wensen ten aanzien van toekomstige dekking van een ANW-gat.

Indien echter de gedachten in de politiek over oplossing van de zogenaamde AOW problematiek ook in voornoemde ANW-richting zouden gaan dan ligt men met die oplossing op de verkeerde koers.

VOORWOORD

Het bestuur zal de komende tijd niet slechts de ontwikkelingen van de ambtelijke MDW werkgroep beroepspensioenregeling (Marktwerking, Deregulering en Wetgevingskwaliteit) volgen, maar ook haar invloed o.a.via de Raad voor het Vrije Beroep aanwenden, om voor de deelnemers een zo gunstig mogelijke positie te behouden.

Tot slot brengt het bestuur wederom dank aan allen die, in welke functie of kwaliteit ook, in het verslagjaar voor het fonds werkzaam zijn geweest.

Wij danken u voor het in ons gestelde vertrouwen.

Koudekerke, 24 mei 1996

Namens het bestuur,

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name A.G. Nauta.

A.G. Nauta
voorzitter

ALGEMEEN

8

INLEIDING

Inzake een besluit van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is iedere registerloods verplicht deel te nemen aan de beroepspensioenregeling registerloodsen. Dit resulteert o.a. in de fiscale aftrekbaarheid van de betaalde pensioenpremies naast de normale privé-aftrekbaarheid van premies voor lijfrente en koopsompolis.

Het risico van ongeschiktheid tot het uitoefenen van het beroep van registerloods is onder de gestelde voorwaarden afgedekt in de pensioenregeling.

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is opgericht op 27 mei 1988 en is sedert 1 september 1988 verantwoordelijk voor de uitkeringen inzake de pensioenen.

Het aanvangsbestand bestond oorspronkelijk uit 760 deelnemers. Begin januari 1996 hebben wij een deelnemersbestand van 846, bestaande uit 604 registerloodsen, 234 FLP'ers en 8 arbeidsongeschikten. Tevens zijn de huidige 14 adspirant-registerloodsen via ons fonds verzekerd.

De pensioenrechten zijn gebaseerd op het aantal te behalen deelnemingsjaren en de voor 1995 vastgestelde pensioengrondslag (f 129.992).

Het maximaal te behalen ouderdomspensioen is 45% ($30 \times 1\frac{1}{2}$) van de pensioengrondslag. Dit is exclusief de uitkeringen inzake volksverzekering AOW en AWW. De *doorsneepremie* over 1995 bedroeg f 2.110 per maand bestaande uit f 1.680 voor de algemene basis en f 430 voor het flexioendeel.

De uitkeringen van het Functioneel Leeftijdspensioen (FLP) volgen de index van de regelingslonen (zie bijlage 6).

De uitkeringen van reeds ingegane invaliditeits-, weduwen- en wezenpensioenen zijn m.i.v. 1 januari 1996 verhoogd met 1,1%.

Ook de premievrije pensioenaanspraken zijn op dezelfde wijze verhoogd.

Het risico van het eerste jaar van arbeidsongeschiktheid komt ten laste van de regionale maatschappen en is derhalve een onderdeel van het winstdelingsreglement in de desbetreffende maatschap.

Na dit jaar vervalt men in de arbeidsongeschiktheidsregeling van het fonds. De Algemene Arbeidsongeschiktheidswet AAW maakt daar onderdeel van uit.

De bestuursleden houden hun inzicht en kennis van pensioenzaken "up to date" door bijscholing, door voorlichting aan de hand van actuariële toekomstmodellen en door nadere oriëntatie over beleggingen ten behoeve van aanpassing van de "asset-mix".

PREMIE EN PENSIOENGRONDSLAG PER 1 JANUARI 1996

De pensioenpremie is (reglement artikel 4, lid 3) aan de hand van de ontwikkeling van de kosten van levensonderhoud verhoogd tot f 2.135 per maand (f 1.700 + f 435 flexioenpremie)

De pensioengrondslag is verhoogd tot f 131.422

De premies worden maandelijks door de beheerende vennoot van de maatschappen aan het fonds afgedragen.

De pensioengrondslag voor adspirant-loodsen is f 60.264 (f 4.650 p.m.) terwijl de voor hen afgedragen pensioenpremie f 490 per maand bedraagt.

VESTIGING IN HET BUITENLAND

Degenen die zich na hun FLP datum metter-woon in het buitenland vestigen, zullen mogelijk (indien er een belastingverdrag met het betreffende land is) geen inkomensheffing (in plaats van vroegere loon c.q. inkomstenbelasting en volksverzekeringspremies) meer behoeven te betalen in Nederland.

Het raadplegen van een belastingdeskundige is in dit geval raadzaam.

Men valt dan in het belastingregime van het desbetreffende land.**)

Voor degenen die vóór 1940 geboren zijn kan het in bepaalde gevallen nuttig zijn toch gedurende de periode 59e tot het 65e levensjaar vrijwillig de volksverzekeringspremie te betalen ter voorkoming van gedeeltelijk verlies van AOW / AWW rechten.

**BEDRIJFSPENSIOENFONDS
KOOPVAARDIJ**

Omdat veel van onze deelnemers nog "slapende" rechten hebben bij bovengenoemd fonds zijn ter informatie in de bijlagen enige gegevens uit de laatste jaarverslagen van bedoeld fonds overgenomen.

**RECENTE ONTWIKKELINGEN OP
PENSIOENGEBIED****PENSIOENVEREVENING BIJ SCHEIDING**

Wanneer twee mensen met elkaar getrouwd zijn in gemeenschap van goederen, zijn ze elk voor de helft eigenaar van de boedel. Bij echtscheiding wordt de boedel dan gelijkelijk verdeeld. Sedert het Boon-van Loon arrest van 27 november 1981 wordt

**) Lijst van verdragslanden (Verdragen ter voorkoming van dubbele belasting naar het inkomen).

Australië	Hongarije	Marokko	Suriname
Bangladesh	Ierland	Mexico	Thailand
België	India	Nieuw-Zeeland	Tsjechoslowakije ⁴
Brazilië	Indonesië	Nigeria	Tunesië
Bulgarije	Israël	Noorwegen	Turkije
Canada	Italië	Oekraïne ¹	Venezuela ¹
China	Japan	Oostenrijk	Verenigde Arabische Emiraten ⁵
Denemarken	Joegoeslavië ²	Pakistan	Verenigde Staten van Amerika
Duitsland	Korea	Polen	Vietnam
Filippijnen	Letland	Roemenië	Zambia
Finland	Luxemburg	Singapore	Zimbabwe
Frankrijk	Malawi	Sovjet Unie ³	Zuid-Afrika
Griekenland	Maleisië	Spanje	Zweden
Groot-Brittannië	Malta	Sri Lanka	Zwitserland

¹) nog niet in werking; ²) i.v.m. VN maatregelen zijn de verplichtingen voor diversere publieken opgeschort; ³) i.c. Baltische Republieken, de GOS-staten (uitz. Kazakstan) en Georgië.

⁴) zowel Tsjechië als Slowakije; ⁵) slechts inkomsten / winsten uit internationaal luchtvervoer.

- Voorts heeft Nederland een regeling met de Nederlandse Antillen en Aruba.
- Onderhandelingen etc zijn gaande met Argentinië, Bahrein, Bolivia, Chili, Colombia, Costa Rica, Dominicaanse Republiek, Ecuador, Estland, Ethiopië, Ghana, Guatemala, Hongkong en IJsland.

tot de boedel ook de waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken gerekend.

Vanaf 1 mei 1995 echter vallen pensioenaanspraken niet meer in de boedel. De Wet verevening pensioenrechten bij scheiding schrijft een andere procedure voor en geldt in principe voor alle scheidingen die plaatsvinden na deze datum.

De wet geldt ook indien vóór 1 mei 1995 huwelijkse voorwaarden zijn gemaakt. Wil men de wettelijke pensioenverevening uitsluiten, dan dient dat alsnog expliciet geregeld te worden. Bij (echt) scheiding vindt geen waardeverrekening meer plaats, maar krijgt de gewezen echtgenoot recht op uitbetaling van de helft van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen. Het nabestaandenpensioen blijft buiten deze verevening. De pensioenuitvoerder krijgt zo rechtstreeks te maken met meerdere personen die gezamenlijk in aanmerking komen voor uitbetaling van het ouderdomspensioen.

ALGEMENE NABESTAANDENWET (ANW)
(ZIE OOK VOORWOORD)

De huidige, tot 1 juli 1996 geldende AWW geeft weduwen / weduwnaars recht op een volledig nabestaandenpensioen wanneer ze 40 jaar of ouder zijn, wanneer ze arbeidsongeschikt zijn of wanneer ze een ongehuwd kind te verzorgen hebben. Mensen onder de 40 jaar, die niet aan deze criteria voldoen, krijgen slechts tijdelijk een tegemoetkoming. De AWW geldt slechts voor echtparen. Een weduwe of weduwnaar die niet hertrouwt houdt tot het 65ste jaar de AWW. Het inkomen van de nabestaanden speelt geen rol. Rijk of arm, met of zonder werk, iedereen hetzelfde.

Onder de nieuwe ANW hebben alleen mensen

die vóór 1950 geboren zijn recht op een nabestaandenuitkering. Hetzelfde geldt voor arbeidsongeschikten en mensen die een kind jonger dan 18 jaar te verzorgen hebben. Het blijft echter nog maar de vraag of ze die nabestaandenuitkering wel krijgen. Er komt namelijk een inkomenstoets.

Heeft deze nabestaande inkomen uit dienstbetrekking, bedrijf of beroep dan wordt dit in mindering gebracht op de ANW-uitkering. Wel geldt hierbij een vrijlating ter grootte van 50% van het bruto minimum loon vermeerderd met $\frac{1}{3}$ deel van het meerdere inkomen boven dit minimum loon. Inkomen in verband met arbeid wordt voor "nieuwe gevallen" geheel in mindering gebracht op de ANW. Dit is het geval met: de AAW / WAO, de WW, de VUT.

Vermogen en inkomsten uit vermogen worden ongemoeid gelaten, evenals nabestaandenpensioen.

Voorts wordt het zo dat weduwen en weduwnaars die opnieuw met iemand gaan samenwonen, het recht op uitkering verliezen.

Op te merken valt dat er voor bestaande AWW-gerechtigden tot 1998 een overgangsregeling geldt.

**FLEXIBELE PENSIOENSPAAR-
REGELING/FLEXIOEN**

De pensioenregeling is met ingang van 1 juli 1993 in deze aangepast. De premie werd verhoogd ten behoeve van het onderdeel dat een flexibele pensioenspaarregeling behelst, ter aanvulling van het reglementaire basispensioen. Door deze "flexioen" aanpak is nu de mogelijkheid ontstaan om:

- een tekort aan deelnemersjaren te compenseren;
- het ouderdomspensioen te verhogen;
- het functioneel leeftijdspensioen te verhogen;

- tijdelijk een hoger pensioen te nemen i.v.m. privé-omstandigheden;
- het weduwenpensioen aan te passen.

REPARATIE WAO-HIAAT ADSPIRANT REGISTERLOODSEN

Ten behoeve van de adspirant-registerloodsen wordt in een brochure uiteengezet hoe de "reparatie" van het ontstane WAO hiaat, als gevolg van een wetwijziging, door ons pensioenfonds is geschied. Uiteraard gebeurde dit door middel van een wijziging in hun pensioenreglement.

INDEXERING

Voor de indexering van pensioenen en/of bij de vaststelling van de premies speelde de prijsindex veelal een grote rol en met name de "geschoonde" prijsindex.

Dit prijsindexcijfer wordt sinds maart 1994 niet meer door het CBS berekend.

Na een notitie van de actuaris over deze materie is voor ons beleid dit indexcijfer vervangen door de consumentenprijsindex voor werknemersgezinnen met een hoger inkomen. Omdat volgens het CBS de **afgeleide index** in de geest is van het SER-advies van 1972, hebben wij deze genomen.

Dat betekent namelijk exclusief het effect van veranderingen in de tarieven van de kostprijsverhogende (zgn. indirecte) belastingen en de consumptiegebonden belastingen.

BESTUURSSAMENSTELLING

Eind 1996 zijn de bestuursleden E.M. Visser (AY) en T. van der Lei (SM) reglementair aftredend.

BESTUURSBELEID

12

Het bestuur komt met een frequentie van ten minste eenmaal per kwartaal bijeen om de lopende zaken en het gevoerde beleggingsbeleid aan de hand van maandoverzichten en kwartaalrapportage te bespreken.

Het dagelijks bestuur komt twee maal per maand bijeen voor overleg met de actuaris, de vermogensbeheerder dan wel de administrateurs.

Het beleid is erop gericht met een bij het karakter van het fonds passend risico een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de geïndexeerde verplichtingen van het fonds ten opzichte van de deelnemers.

Waardepapieren worden in beheer gehouden door de Rabobank en Rotrusco B.V.

Het vermogen van het fonds wordt in één portefeuille, met de Stichting Pensioenfonds Loodswezen (van het Facilitair bedrijf Loodswezen B.V.), de Stichting Algemeen Beroepsfonds Registerloodsen (Staber) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering (Stodel), beheerd door Rotrusco B.V. te Rotterdam.

Het resultaat van deze vermogens wordt gescheiden geadministreerd. De risicodekking van SPL en BPL bij de herverzekeraar is in combinatie tot stand gekomen. Dit in verband met een aanzienlijke kostenbesparing voor beide fondsen.

Vanaf 1 januari 1994 is voor de volgende 5-jaars periode overgegaan tot een 'stop-loss' risicodekking, waarbij de schade eerst zal worden geclaimd indien deze de ruim genomen totale 5-jarenpremie zal overschrijden.

In 1995 is een Asset & Liability Management (ALM)-studie gedaan om het beleid te formuleren dat ten grondslag dient te liggen aan de beleggingsakties in bijvoorbeeld de komende tien jaar.

Bij deze studie werd uitgegaan van de pensioenregeling, het deelnemersbestand, toekomstige ontwikkelingen van het actievenbestand, de financieringsafspraken, het indexatiebeleid, mogelijke beleggingsrendementen en inflatiecijfers.

Deze meest aannemelijke toekomstprojecties resulteerden in een optimale strategische beleggingsmix met een tactische beleidsruimte.

Een en ander houdt verband met het "voorzichtigheidsbeginsel" in ons pensioenland.

Centrale begrippen in de derde Europese richtlijn zijn **prospectief** en **prudent**.

Prospectief omdat alle toekomstige baten en lasten vooraf moeten worden geprognostiseerd en prudent omdat de prognoses gebaseerd moeten zijn op de nu al te verwachten werkelijkheid, met inbegrip van een zekere veiligheidsmarge.

HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID IN 1995

BELEGGINGEN

De Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) en de Stichting Pensioenfonds Loodswezen (SPL) hebben het beheer van hun wederzijdse pensioenvermogens overgedragen aan Rotrusco B.V. te Rotterdam. Deze beheert binnen de Robeco Groep vermogens voor institutionele beleggers in Nederland en daarbuiten. Sedert 1994 participeren ook de Stichtingen Stodel en Staber in de gezamenlijke beleggingsrekening.

Voor het BPL en SPL wordt belegd in Nederlandse vastrentende waarden, in Rorento (internationaal gespreide obligatiebeleggingen), in Robeco (internationaal gespreide beleggingen in aandelen) en Rodamco (internationaal gespreide beleggingen in commercieel onroerend goed).

ONTWIKKELINGEN 1995

Het jaar 1995 is een jaar met deels meevallende, deels tegenvallende beleggingsresultaten geworden. De grootste verrassing was zonder twijfel de Amerikaanse aandelenmarkt. Terwijl veel beleggers begin 1995 nog van oordeel waren dat Wall Street op grond van de eerdere rentestijgingen aan een correctie toe was, steeg de Dow Jones-index zonder noemenswaardige haperingen van 3.700 in december 1994 tot 5.200 in december 1995. De gestage stijgingen op de Amerikaanse aandelenbeurs stonden in contrast met de koersontwikkelingen op het Europese vasteland, waar de beurzen van Frankfurt, Parijs en Milaan tegenvielen, en die in Azië, waar met name de Japanse beurs een moeilijk jaar had. Nog slechter verging het de zogenaamde "emerging markets", de beurzen van de opkomen-

13

de economieën in Latijns-Amerika, Oost-Europa en Zuidoost-Azië. In veel van deze landen daalden de koersen.

Sterk meevallend was de rente-ontwikkeling. Na het zeer slechte 1994 waren beleggers beducht voor verdere rentestijgingen, temeer daar verwacht werd dat het hoge groeitempo van 1994 ook in 1995 nog zou aanhouden. In de loop van het jaar werd echter duidelijk dat de groei in de industrielanden afzwakte. De lange rentes daalden weer. Opvallend was dat de beleggingsresultaten op de obligatiemarkten, anders dan op de aandelenmarkten, internationaal weinig uiteenliepen.

Valutair gezien was 1995 een jaar waarin gulden en D-mark wederom hun kracht toonden. Zowel dollar, pond als yen deprecieerden ten opzichte van deze munten.

Goed economisch nieuws is lang niet altijd goed nieuws voor de financiële markten, en slecht economisch nieuws hoeft niet slecht te zijn voor beleggers. Dit contraire verloop van economie en beurs wordt, althans ten dele, verklaard uit het feit dat beleggers voortdurend anticiperen op toekomstige gebeurtenissen. Voor de belegger telt niet wat nu gebeurt, maar wat naar verwachting in het komende jaar gaat gebeuren. Van essentiële betekenis zijn daarbij de inflatieverwachtingen. Een aantrekkende economie leidt tot de verwachting van aantrekkende inflatie, terwijl een afzwakkende economie die angst weer wegneemt. Het opmerkelijke van de afgelopen jaren is dat de feitelijke inflatie voortdurend lager is geweest dan economen verwachtten. De sterke inflatiestijging die als het ware in de rentestijgingen van 1994 besloten lag kwam niet, en in

de loop van 1995 begonnen de inflatiepercentages in een aantal landen zelfs al weer te dalen. Aldus moet men achteraf vaststellen dat de rentestijgingen van 1994 onnodig waren. Behalve dat zij obligatiebeleggers een slecht jaar bezorgden, hebben zij ook de conjuncturele ontwikkeling in ongunstige zin beïnvloed.

BELEGGINGSBELEID 1995

De wereldwijde onrust in de aandelen- en valutamarkten die begin 1995 ontstond als gevolg van de zogenoemde "Mexico-crisis" leidde ertoe dat wij het aandelenbelang gedurende de eerste maanden van 1995 terugbrachten van 22% naar 15%. Hoewel wij van mening waren dat aandelen op langere termijn een aantrekkelijk rendement konden laten zien, achtten wij het uit voorzichtigheidsoverwegingen raadzaam om de aandelenweging tijdelijk naar neutraal te brengen. Tegelijkertijd werd de rentegevoeligheid van de obligatieportefeuille opgevoerd. In mei leken de meeste aandelenbeurzen weer tot rust te zijn gekomen waarop wij het aandelenbelang weer uitbreidden tot circa 20%.

Per ultimo 1995 was de verdeling van de beleggingen, gewaardeerd tegen marktwaarde, als volgt:

	1995	1994	1993	1992	1991
Obligaties Nederland	71%	65%	58%	63%	74%
Obligaties internat.	2%	2%	13%	10%	-
Aandelen	20%	22%	22%	14%	11%
Onroerend goed	5%	6%	4%	6%	10%
Liquiditeiten	2%	5%	3%	7%	5%
	100%	100%	100%	100%	100%

BELEGGINGSRESULTATEN 1995

Op onroerend goed na stegen alle beleggingscategorieën in waarde. Met name obligaties lieten een uitstekend absoluut rendement zien. Het jaar werd afgesloten met een waardevermeerdering van de beleggingsportefeuille van 14,4%.

De resultaten van de verschillende vermogenscategorieën waren als volgt:

	1995	1994	1993	1992	1991
Obligaties NL	19,2%	- 4,2%	17,1%	16,7%	12,4%
Internationale obligaties	13,7%	-15,0%	23,5%	7,9%*	-
Aandelen	3,2%	- 6,6%	30,1%	9,6%	10,8%
Onroerend goed	- 1,2%	-20,2%	44,8%	-10,8%	12,1%
Liquiditeiten	4,9%	5,2%	6,6%	7,8%	8,1%
Totaal	14,4%	- 7,0%	20,7%	13,9%	10,7%

* In deze vermogenscategorie werd niet gedurende het gehele jaar belegd.

VOORUITZICHTEN EN BELEGGINGSBELEID 1996

De afzwakking van de wereldeconomie, welke zich in de loop van 1995 manifesteerde, valt in conjunctuurtechnische termen te duiden als een neergang van de voorraadinvesterings- of Kitchincyclus. Oplopende voorraden leiden tot lagere productiegroei. In het spraakgebruik staat de groeivertraging bekend als een "soft landing". Ook in het midden van de jaren tachtig deed zich een dergelijke afzwakking voor. Met name de Europese economieën zijn er gevoelig voor, omdat structureel gezien de groeivoeten in dit werelddeel wat lager lig-

gen dan in bijvoorbeeld de Verenigde Staten en Zuidoost-Azië.

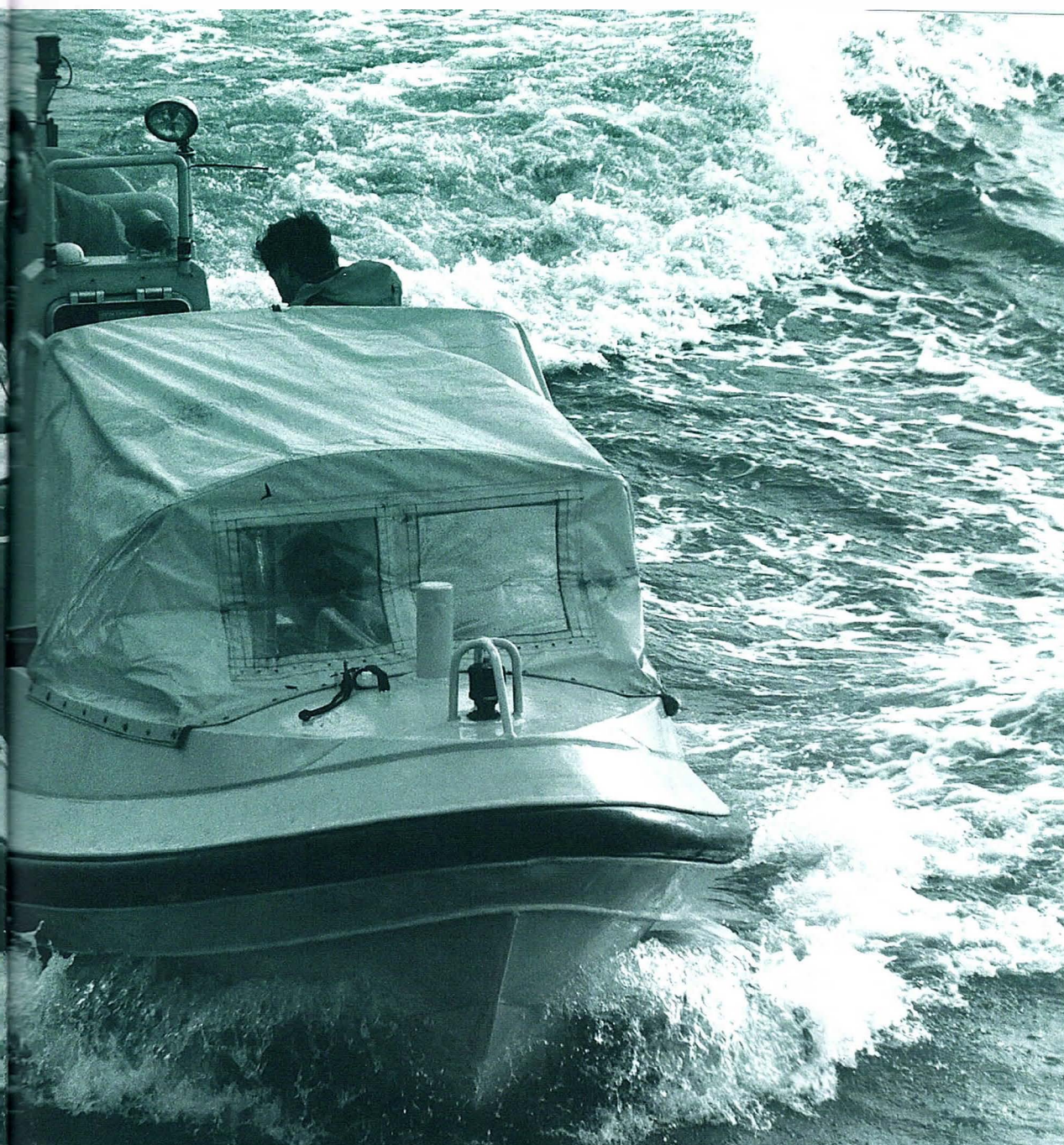
Nu de wereldeconomie zich in de neergaande fase van de Kitchin-cyclus bevindt, is de daling van de lange en korte rentes de belangrijkste stuwende kracht voor de financiële markten. Winstschattingen voor 1996 zijn in de loop van het vorige jaar veelal neerwaarts herzien. De inflatievooruitzichten zijn onveranderd gunstig.

Naar wij nu verwachten zal het groeitempo van de wereldeconomie niet voor de tweede helft van het jaar versnellen. Voor de aandelenmarkten zal dit betekenen dat de aandacht van beleggers zich in de loop van het jaar geleidelijk naar de conjunctuurgevoelige waarden kan verplaatsen. Op de obligatiemarkten zal in dit scenario dit jaar een einde komen aan de rentedalingen, omdat beleggers met het aantrekken van de economie ook weer rekening gaan houden met een oplopen van de inflatie. Zoals altijd zal het ritme van de conjunctuur ook dit jaar weer bepalend worden voor het koersverloop op de financiële markten, waarbij opgemerkt moet worden dat de timing van omslagpunten vooraf nooit met enige precisie valt aan te geven. Het is dus zaak om alert te zijn op signalen, welke op een komende verandering wijzen, teneinde met het beleggingsbeleid daarop te kunnen reageren. In eerdere, vergelijkbare fasen van de wereldconjunctuur is de combinatie van gematigde groei, zonder recessie, bij lage inflatie, een gunstige geweest voor financiële markten. Daar gaan wij ook nu weer vanuit. Echter, ook 1995 heeft weer geleerd dat elk jaar wel nieuwe, onverwachte gebeurtenissen brengt en we moeten daar ook voor 1996 weer rekening mee houden.

HET GEVOERDE BELEGGINGSBELEID
IN 1995

17

ACTUARIEEL VERSLAG 31 DECEMBER 1995

18

Per 31 december 1995 dient ter dekking van de aangegane verplichtingen een totale Voorziening Pensioenverplichtingen gepasseerd te worden van (afgerond) f 251.904.000

Deze voorziening is als volgt te specificeren:

- voorziening herverzekering	f	672.000
- voorziening eigen rekening	f	251.232.000
Totale voorziening	f	251.904.000

De voorziening per 31 december 1995 is bepaald volgens de evenredig-deel-methode.

De belangrijkste grondslagen en methoden van de berekeningen luiden als volgt:

GRONDSLAGEN

Sterfte

De sterftekansen worden ontleend aan de sterftetafels G.B.M. en G.B.V., waarnemingsperiode 1980-1985, waarbij de in de A.G.-tafels 1980-1985 vermelde afronding wordt gevolgd.

Er wordt in alle gevallen een leeftijdscorrectie toegepast van 1 jaar.

Rente

De rekenrentevoet bedraagt 4% per jaar.

Gehuwdheidsfrequentie

Bij de berekeningen met betrekking tot weduwen-, weduwnaars- en partnerpensioen wordt aangenomen dat gedurende de periode tot 65 jaar steeds 95% van de (gewezen) deelnemers een partner heeft. Vanaf de 65-jarige leeftijd wordt de werkelijke situatie in aanmerking genomen. Het leef-

tijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaar gesteld.

METHODEN VAN:

Berekening Voorziening Pensioenverplichtingen

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen.

Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

De netto Voorziening Pensioenverplichtingen wordt verhoogd met een excasso-opslag van $\frac{1}{2}\%$.

Voor het niet ingegane wezenpensioen wordt geen voorziening vastgesteld. Dit pensioen wordt op stop-loss basis herverzekerd.

Het functioneel leeftijdspensioen wordt in verband met het bepaalde in het Financieel Besluit loodsen d.d. 18 augustus 1988 op omslagbasis gefinancierd.

Risicoherverzekering

Het pensioenfonds heeft het overlijdensrisico en het beroepsongeschiktheidsrisico in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amsterdam door middel van een stop-loss dekking.

Diemen, 4 april 1996

HEIJNIS EN KOELMAN BV

(H.C. Reijnders)

ACCOUNTANTSVERKLARING

19

OPDRACHT

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 1995 van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

WERKZAAMHEDEN

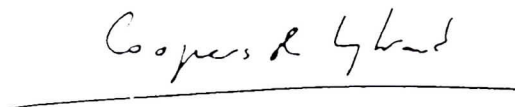
Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens onze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 1995 en van het resultaat over 1995 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Rotterdam, 24 Mei 1996

COOPERS & LYBRAND N.V.

JAARREKENING 1995

Balans per 31 december 1995

20

	31 december 1995		31 december 1994	
ACTIVA	f	f	f	f
VASTE ACTIVA				
Financiële vaste activa				
aandeel in beleggingsrekening Rabo	282.207.228		235.493.763	
beleggingen flexioen	7.191.542		3.886.257	
Leningen aan loodsen	<u>7.380.000</u>		<u>7.440.000</u>	
		296.778.770		246.820.020
Herverzekerde pensioenverplichtingen		672.000		1.106.000
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Rek.crt Zwitserleven	574.022		449.125	
diverse vorderingen en overlopende activa	<u>25.033</u>		<u>42.245</u>	
		599.055		491.370
liquide middelen		<u>1.890.527</u>		<u>2.550.088</u>
Totaal activa		<u>299.940.352</u>		<u>250.967.478</u>
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
algemene reserve		11.855.815		4.441.584
reserve koersverschillen		<u>28.220.723</u>		<u>11.774.688</u>
		40.076.538		16.216.272
VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN				
- Eigen rekening	251.232.000		225.608.000	
- Premiereserve flexioen	7.191.542		3.886.257	
- Herverzekering	<u>672.000</u>		<u>1.106.000</u>	
		259.095.542		230.600.257
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Loonbelasting en premies sociale verzek.	668.856		1.045.316	
Overlopende passiva	<u>99.416</u>		<u>3.105.633</u>	
		<u>768.272</u>		<u>4.150.949</u>
Totaal passiva		<u>299.940.352</u>		<u>250.967.478</u>

JAARREKENING 1995

Rekening van baten en lasten over 1995

21

	1995	1994
B A T E N		
	<i>f</i>	<i>f</i>
Periodieke premies	14.662.320	14.527.920
Inkomsten ten behoeve van FLP	21.144.229	17.629.514
Flexioenpremies	3.305.285	2.515.693
Overdrachten	5.947	1.264
Resultaat beleggingsrekening Rabo/Rotrusco	34.564.313	(16.914.344)
Uitkeringen herverzekering	583.193	441.959
Inkomsten bufferfonds	—	2.059.761
Interest	101.675	220.570
Rente leningen loodsen	515.249	599.187
AAW uitkeringen	80.107	93.576
Winsttaandeel Zwitserleven	60.272	—
	<u>75.022.590</u>	<u>21.175.100</u>

L A S T E N		
Toevoeging aan voorziening pensioenverplichtingen	25.190.000	20.092.000
Toevoeging aan voorziening flexioenverplichtingen	3.305.285	2.515.693
Premies herverzekering	101.467	96.870
Pensioenuitkeringen FLP	21.144.229	17.629.514
Overige pensioenuitkeringen	788.734	786.988
Kosten secretaris	23.113	23.087
Overige kosten	175.496	277.510
Uitkeringen bufferfonds	—	2.059.761
Interestlasten	—	624
Afname herverzekerde pensioenverplichtingen	434.000	173.000
	<u>51.162.324</u>	<u>43.655.047</u>
Resultaat boekjaar	23.860.266	-/- 22.479.947
(reserve koersverschillen)	16.446.035	-/- 11.095.286
(algemene reserve)	7.414.231	-/- 11.384.661

JAARREKENING 1995

Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten 1995

22

ALGEMEEN

De Stichting is opgericht op 27 mei 1988. Het doel van de Stichting is het treffen van pensioenregelingen ten behoeve van registerloodsen en aspirant-registerloodsen als bedoeld in artikel 19 van de Loodsenwet. De pensioenverplichting jegens de deelnemers van de pensioenregeling wordt door de Stichting in eigen beheer gehouden. Door de Stichting is het risico van overlijden en het beroepsongeschiktheidsrisico op stop-loss basis in herverzekering gegeven bij Zwitserleven te Amsterdam.

Krachtens het Financieel Besluit loodsen kunnen de functioneel leeftijdspensioenuitkeringen ingehouden worden op de loodsgelden.

HERVERZEKERING

Vanaf 1 januari 1994 heeft het fonds het contract met de herverzekeraar gecontinueerd op basis van "stop-loss" dekking. Bij deze dekking komt het er op neer dat jaarlijks de risicopremie wordt berekend op basis van volledige herverzekering.

Wanneer in de 5-jarige contractperiode het totaal bedrag aan schade meer bedraagt dan 115% van de bovenbedoelde totale risicopremies, wordt het meerdere door Zwitserleven aan het fonds uitgekeerd.

AANDEEL IN BELEGGINGSREKENING

De rekening behelst het deel van het BPL in de gezamenlijke beleggingsrekening Rabo/Rotrusco.

Het aandeel, dat de fondsen hebben in deze beleggingsrekening, is gebaseerd op de waarde van

ieders inbreng op de laatste werkdag van iedere maand ten opzichte van de totale inbreng. Op basis van deze verhouding worden ook de in een maand gerealiseerde resultaten in de beleggingsrekening verdeeld.

Ultimo 1995 was de samenstelling van de *ongesplitste* beleggingsrekening als volgt:

	31-12-95	31-12-94
	f	f
aandelen Robeco	74.983.818	70.315.163
aandelen Rodamco	17.761.334	18.939.719
aandelen Rorento	6.780.520	5.964.280
obligaties	270.612.474	207.257.499
liquide middelen en vorderingen	13.372.393	14.896.219
	<u>383.510.539</u>	<u>317.372.880</u>

Aandelen, obligaties en leningen op schuldbe-
kentenissen worden gewaardeerd op de beurswaarde
per balansdatum. De overige beleggingen, zoals li-
quide middelen en vorderingen, worden gewaar-
deerd op nominale waarde.

Het verloop van de beleggingsrekening is als
volgt:

	f
Stand per 1 januari 1995	317.372.880
storting /onttrekking	
Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen	12.000.000
idem Stichting Pensioenfonds Loodswegen	7.969.183
idem Stichting Algemeen Beroepsfonds	—
idem St. Opleiding & Deskundigheidsbevordering	-/- 1.200.000
resultaat beleggingen	47.368.476
Stand per 31 december 1995	<u>383.510.539</u>

Het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfondsen Loodsen hierin bedraagt per 31 december 1995 f 282.207.228 (i.c. 73,5853%). Voor een gedetailleerde specificatie van het depot wordt verwezen naar bladzijde 28 van dit rapport.

BELEGGINGEN FLEXIOENVERMOGEN

De beleggingen van het individuele deel van de pensioenopbouw worden volgens de persoonlijke "asset-mix" op een aparte totaalrekening van het fonds bijgehouden. In 1995 zijn de totaalbedragen:

	f
Registerloodsen	
- Noord	327.964
- IJmond	832.946
- Rijnmond	3.402.119
- Scheldemonen	1.941.839
FLP-ers	686.674
Totaal Flexioenvermogen	7.191.542

Deze beleggingen worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum.

LENINGEN AAN LOODSEN

Dit betreft een aantal persoonlijke leningen die verstrekt zijn aan loodsens, die lid zijn van een van de vier maatschappen van registerloodsen.

De specificatie van deze post is als volgt:

		31-12-1995	31-12-1994
		f	f
Loodsen van:			
De loodsensassociatie			
Noord	15 (16)	360.000	385.000
De loodsensassociatie			
IJmond	28 (29)	685.000	710.000
De loodsensassociatie			
Rijnmond	142(145)	3.345.000	3.405.000
De loodsensassoc.			
Scheldemonen	123(121)	2.990.000	2.940.000
Totaal per 31 december			
1995(1994)	308(311)	7.380.000	7.440.000

De leningen hebben een looptijd tot 1 december 1997 en kunnen stilzwijgend voor 60 maanden worden verlengd. Indien de betreffende loods uit de associatie treedt is de lening direct opeisbaar.

De rente is gelijk aan het promesse-disconto plus 2%-punt per 1 januari van elk jaar.

JAARREKENING 1995

Toelichting op de balans en de rekening van baten en lasten

24

DIVERSE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

De specificatie is als volgt:

	31-12-1995	31-12-1994
	f	f
Diverse vorderingen	10.889	17.935
Interest	14.144	24.310
	<u>25.033</u>	<u>42.245</u>

TABEL EIGEN VERMOGEN

		algemene reserve	reserve koersver- schillen	totaal
		f	f	f
Stand 1 januari	1995	4.441.584	11.774.688	16.216.272
Resultaat	1995	7.414.231	16.446.035	23.860.266
Stand 31 december	1995	<u>11.855.815</u>	<u>28.220.723</u>	<u>40.076.538</u>

RESERVES

Reserve koersverschillen effecten

Deze term bedoelt een reserve te vormen ter dekking van het koersrisico op de in de beleggingsrekening Rabo aanwezige effectenportefeuille. De reserve is gevormd uit de beschikbare winst. De omvang van de reserve wordt afgestemd op de risico's die verbonden zijn aan de samenstelling van de aanwezige beleggingsportefeuille. De maximaal te bereiken omvang is bepaald op 10 % van de waarde van de aanwezige beleggingsportefeuille. Er wordt

(volgens een bestuursbesluit) een minimum aangehouden van 5%. Dit laatste was in 1994 bereikt.

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij denken wij ook aan indexaties, aanpassing van gebruikte sterftetafels en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

VOORZIENING PENSIOENVERPLICHTINGEN (PREMIERESERVE)

Deze post geeft weer de contante waarde van de pensioenverplichtingen van het fonds. De netto Voorziening Pensioenverplichtingen is door de actuaris bepaald als de contante waarde van het op basis van evenredigheid aan de achterliggende deelnemersjaren toe te rekenen gedeelte van de te verwachten pensioenuitkeringen, verhoogd met 1/2% excasso-opslag.

Hierbij wordt verondersteld dat deze uitkeringen continue zullen geschieden.

Bij de berekeningen is uitgegaan van de sterfteskansen volgens sterftetafels (waarnemingsperiode 1980-1985), terwijl de rekenrentevoet gesteld is op 4% per jaar.

Aangezien het functioneel leeftijdspensioen op omslagbasis wordt gefinancierd, is voor deze pensioensoort geen voorziening pensioenverplichtingen vastgesteld.

JAARREKENING 1995

Rekening van de Staat op de rekening van Loodsen en Loodswen

Het verloop van de totale voorziening is als volgt:

	stand 31-12-1994	mutatie 1995	stand 31-12-1995
	f	f	f
totale voorziening			
basisregeling	226.714.000	25.190.000	251.904.000
totale voorziening			
flexibele regeling	3.886.257	3.305.285	7.191.542
totale voorziening	230.600.257	28.495.285	259.095.542
voorziening			
herverzekering	1.106.000	-/- 434.000	672.000
voorziening	229.494.257	28.929.285	258.423.542
eigen rekening			

VOORSCHOT OVERDRACHT PREMIE- RESERVE A.B.P. 1988

Krachtens artikel 65 van de Loodsenwet zijn de pensioenaanspraken van de loodsen en het ondersteunend personeel op het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds per 1 september 1988 overgegaan op respectievelijk de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen en de Stichting Pensioenfonds Loodswen.

Bij ministeriële regeling was aan het Beroepspensioenfonds Loodsen in verband met de overgenomen pensioenverplichtingen een voorschot toegerekend van f 103.000.000. De definitieve vaststelling van de door het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (het ABP) over te dragen middelen diende vóór 31 december 1989 te geschieden. Door de minister was bepaald dat de afrekening ten hoogste f 3.000.000 kon afwijken van het voorschot.

Eind 1994 was overeenstemming bereikt over het feit dat uiterlijk 30 maart 1995 f 3.000.000 aan het ABP zou worden betaald zonder verrekening van rente over de voorafgaande periode. Deze betaling heeft in 1995 plaatsgevonden. Een en ander is in een ministeriële beschikking opgenomen en gepubliceerd in de Staatscourant.

PERIODIEKE PREMIES

Het hieronder verantwoorde bedrag van f 14.662.320 vertegenwoordigt de van deelnemers ontvangen premies.

De specificatie is als volgt:

	1995	1994
	f	f
premies registerloodsen	12.411.840	12.721.480
premies aspiranten	69.840	41.800
premies van FLP-ers	2.180.640	1.764.640
	14.662.320	14.527.920

OVERDRACHTEN

Dit betreft overdracht van pensioenkapitaal van andere pensioenfonds (vroegere werkgevers) dan wel gebruik van flexioenkapiitaal voor pensioenuitkeringen.

**RESULTAAT BELEGINGSREKENING
RABO**

Dit betreft het aandeel in het resultaat van de beleggingsrekening Rabo. Het resultaat op beleggingen wordt zoveel als mogelijk bepaald op actuele grondslagen.

De in verband met de gekozen waarderingssystematiek ontstane koersresultaten maken deel uit van het resultaat.

De samenstelling van het beleggingsresultaat van de ongesplitste beleggingsrekening is als volgt:

	1995	1994
	f	f
interest, dividend, etc	20.322.694	16.250.496
koersresultaten (1994 verlies)	27.045.782	-/- 39.197.669
	<u>47.368.476</u>	<u>-/- 22.947.173</u>

Het resultaat van deze beleggingsrekening wordt verdeeld naar verhouding van de ingebrachte vermogens door de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen, de Stichting Pensioenfonds Loodswezen, de Stichting Algemeen Beroepsfonds (STABER) en de Stichting Opleiding en Deskundigheidsbevordering (STODEL). Op basis van deze verdeelsleutel bedraagt het aandeel van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen in deze beleggingsresultaten f 34.564.313, bestaande uit f 14.756.609 interestbaten en f 19.807.704 koersresultaten.

PREMIES HERVERZEKERING

Dit betreft de premie voor de bij Zwitserleven te Amsterdam op "stop-loss" basis verzekerde risico's.

Hierbij is de grootte van het per deelnemer te herverzekeren kapitaal bij overlijden bepaald op de met een ¹/2% verhoogde contante waarde van het in uitzicht gestelde weduwen- respectievelijk weduwnaars- respectievelijk partnerpensioen, verhoogd met een eenmalige uitkering bij overlijden en verminderd met de aanwezige reserve per deelnemer.

Het verzekerde invaliditeitspensioen is gelijk aan het reglementaire invaliditeitspensioen, verhoogd met de door / voor de deelnemer aan het fonds verschuldigde jaarpremie voor de verdere financiering van de pensioenopbouw en verminderd met de uitkering krachtens de wettelijke regelingen bij algehele arbeidsongeschiktheid.

OVERIGE KOSTEN

	1995	1994
actuariel adviseur	126.782	146.350
projectkosten	3.876	36.830
bestuurskosten	25.106	32.585
drukwerk e.d.	24.854	24.012
accountant	11.750	11.750
Verzekeringskamer	8.571	18.213
Diversen	-/- 25.443*	7.770
	<u>175.496</u>	<u>277.510</u>

* teveel gereserveerde kosten in 1994

De kosten van de port-foliomanager zijn ten laste gebracht van de beleggingsopbrengsten.

FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN

Het bruto bedrag aan kosten functioneel leefs-
tijdspensioenen is f 23.324.869. Op dit bedrag is
f 2.180.640 aan pensioenpremies van FLP'ers inge-
houden.

VERWERKING RESULTAAT BOEKJAAR

Het resultaat van het boekjaar is voor een deel toe-
gevoegd aan de reserve koersverschillen en voor
het overige deel toevoegd aan de algemene reserve.

JAARREKENING 1995

Specificatie gezamenlijke beleggingsrekening Rabobank/Rotrusco

28

				nominaal	kostprijs f	beurswaarde f
AANDELEN						
Rodamco				401.840	22.397.817	17.761.334
Robeco				600.198	65.725.403	69.322.869
Mean reversing & trending fonds				50	5.000.000	5.660.949
Rorento				71.600	5.899.840	6.780.520
Totaal aandelen					99.023.060	99.525.672
OBLIGATIES						
6,50	%	Nederland	2003	59.262.000	60.348.497	62.136.207
7,00	%	Nederland	2003	7.600.000	7.903.234	8.200.400
7,40	%	B.N.G.(MTN)	1999	3.000.000	3.066.357	3.246.303
7,50	%	Nederland	2023	13.200.000	13.486.952	14.467.200
7,50	%	Nederland	2010	63.076.000	65.963.237	69.288.986
7,50	%	Nederland	1999	100.000	100.500	109.500
7,75	%	Nederland	2005	7.500.000	8.190.750	8.400.000
8,25	%	Nederland	2002	29.000.000	31.543.477	33.147.000
8,25	%	Nederland	2007	15.743.000	17.263.028	18.261.880
8,50	%	Nederland	95/99	479.000	495.286	520.673
8,50	%	Nederland	2001	24.809.000	27.980.446	28.418.710
8,75	%	B.N.G.(MTN)	2002	5.000.000	5.462.110	5.773.860
8,75	%	Nederland	2001	15.803.000	18.352.024	18.410.495
9,00	%	Nederland	2000	200.000	212.400	231.260
Totaal obligaties				244.772.000	260.368.298	270.612.474
te vorderen rente					13.076.797	13.076.797
te vorderen dividendbelasting						
rekening-courant Rabobank					295.596	295.596
Liquide middelen					13.372.393	13.372.393
Totaal generaal 31-12-1995					372.763.751	383.510.539

BIJLAGE 1

Enige begrippen

STERFTETAFEL

Een sterftetafel geeft aan wat de levens- en sterftekansen zijn, afhankelijk van de reeds bereikte leeftijd.

Aan de hand van de sterftetafels kan men de gemiddelde levensduur berekenen. Dit is het aantal jaren dat men statistisch volgens de gegeven tafel nog zal blijven leven. De ontwikkeling van deze gemiddelde levensduur voor 65-jarige mannen respectievelijk vrouwen is na de laatste oorlog als volgt geweest:

waarnemingsperiode	gemiddelde levensduur in jaren van een 65-jarige	
	man	vrouw
1947 - 1949	13,9	14,4
1951 - 1955	14,1	14,9
1956 - 1960	14,1	15,4
1961 - 1965	14,0	16,0
1966 - 1970	13,7	16,4
1971 - 1975	13,6	16,9
1976 - 1980	13,8	18,0
1980 - 1985	14,1	18,5
1985 - 1990	14,3	18,9

Uit dit overzicht blijkt dat de levenskansen voor vrouwen in belangrijke mate zijn verbeterd, terwijl dit voor mannen bijna niet het geval is.

REKENRENTE

De rekenrente is de rentevoet waarmee bij het vaststellen van tarieven en voorziening pensioenverplichtingen rekening wordt gehouden. Hiermee wordt geanticipeerd op het rendement dat naar ver-

wachting op premies en reserves zal worden gemaakt.

REELE RENTE

Onder reële rente wordt verstaan de rente die op de kapitaalmarkt bereikt wordt, verminderd met het inflatiepercentage.

CONTANTE WAARDE

De contante waarde van toekomstige pensioenverplichtingen of andere uitkeringen wordt berekend met behulp van de sterftetafel en de rekenrente.

De contante waarde van een verzameling pensioenverplichtingen voor een groep deelnemers is juist voldoende om aan de verplichtingen te voldoen, indien over het vermogen een interest wordt gekweekt gelijk aan de rekenrente en het sterftepatroon bij de betreffende groep in overeenstemming is met de sterftetafel.

INHAALPREMIE

De inhaalpremie is dat deel van de premie dat betrekking heeft op financiering van backservice.

PERFORMANCE

Performance is de procentuele waardeverandering van het gemiddeld belegd vermogen.

PREMIERESERVE

De premiereserve is het bedrag dat op de balans van de verzekeringsinstelling of het pensioenfonds wordt opgenomen ter dekking van de reeds gefinancierde pensioengedeelten.

Een andere term hiervoor is wiskundige reserve of voorziening pensioenverplichtingen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve wordt gevormd in gunstige jaren als extra waarborg om aan de verplichtingen te kunnen blijven voldoen. Hierbij valt onder meer te denken aan indexaties, aanpassing van de gebruikte sterftetafels en arbeidsongeschiktheidsrisico's.

KAPITAALDEKKINGSSTELSEL

Dit is het financieringssysteem waarbij op individuele basis reserves worden gevormd voor de pensioenverplichtingen.

De berekening van de premiereserves vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen. Alle levensverzekeringsmaatschappijen en vrijwel alle pensioenfondsen werken op basis van het kapitaaldekkingstelsel.

OMSLAGSTELSEL

Hierbij worden de binnenkomende gelden terstond aangewend voor pensioenuitkeringen. Het belangrijkste voorbeeld van dit stelsel vormt de AOW / AWW.

Voor ons fonds wordt ook het FLP zodanig gefinancierd.

BACKSERVICE

Dit begrip wordt gehanteerd in verschillende betekenissen:

- het pensioengedeelte dat betrekking heeft op achterliggende dienstjaren;
- de koopsom voor het hierboven omschreven pensioengedeelte, dan wel voor de verhoging van dit pensioen als uitvloeisel van een pensioengrondslagstijging;
- de eventuele achterstand in de over achterliggende jaren gefinancierde pensioenen respectievelijk de daarvoor benodigde kosten of reserve.

COMINGSERVICE

Dit is het pensioengedeelte dat betrekking heeft op toekomstige dienstjaren.

Ook worden de daarmee gepaard gaande kosten wel met deze term aangeduid.

COMING-BACKSERVICE

Hieronder verstaat men de kosten die in de toekomst door loonstijgingen zullen optreden voor zover deze kosten kunnen worden toegerekend aan reeds achterliggende dienstjaren.

ASSET LIABILITY MANAGEMENT (ALM)

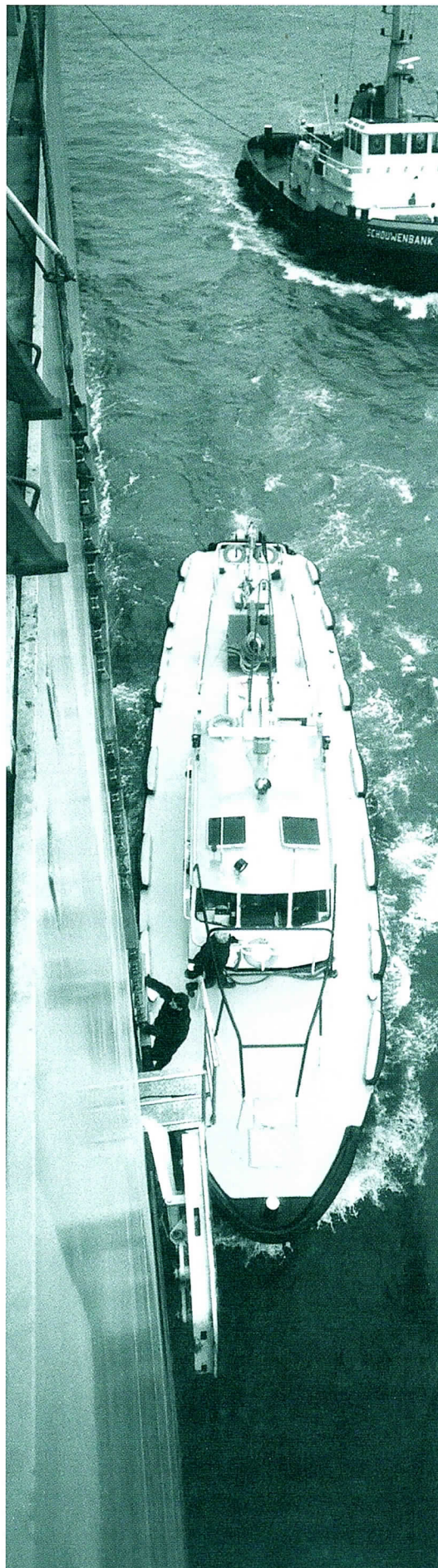
Asset Liability Management is het aanbrengen en vervolgens bewaken van een optimale samenhang tussen pensioenbeleid, premie- en beleggingsbeleid, waarna de laatste twee zo optimaal mogelijk worden afgestemd op de pensioenverplichtingen.

ASSET-MIX

De vastgestelde "asset-mix" is een procentuele verdeling van het te beleggen vermogen over diverse beleggingscategorieën onder meer aandelen / fondsen, onroerend-goed / fondsen, vast-rentende waarden, edele metalen en liquide middelen.

STOP-LOSS

Dit slaat op een verzekeringsvorm waarbij het deel van de schade dat boven een afgesproken maximum uitgaat door de herverzekeraar wordt vergoed.

BIJLAGE 2

Uit de jaarverslagen Bedrijfspensioenfonds Koopvaardij 1991/1994

32

VERBETERING VAN PENSIOENEN EN AANSPRAKEN

Het bestuur streeft ernaar middels procentuele verhogingen de gevolgen van geldontwaarding op te vangen. Aan het einde van het boekjaar wordt aan de hand van de dan bekende financiële positie van het fonds bepaald of en met welke omvang de rechten van gepensioneerden en gewezen deelnemers kunnen worden verhoogd. Elke verhoging wordt toegepast op het pensioenbedrag met inbegrip van vorige verhogingen. In de jaren 1962 tot en met 1974 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde en voor de gewezen deelnemers 4,2 % per jaar.

Over de periode 1975 tot en met 1982 bedroeg de gemiddelde verhoging voor de gepensioneerde deelnemers 6,4%, terwijl de gemiddelde verhoging van de gewezen deelnemers 3% bedroeg.

Eind 1991 werd besloten de opgebouwde rechten van zowel de gepensioneerde als de gewezen deelnemers per 1 januari 1992 te verhogen met 3,8%.

In 1993 werd dit gedaan met 1,8%, in 1994 met 2,3% en in 1995 met 1,1%.

Inlichtingen over opgebouwde rechten bij het BPFK kunt U verkrijgen bij het PVF Nederland N.V. op adres: Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam. tel.: 020-6074444 (bezoekadres is: Staalmeesterslaan 410, Amsterdam).

Hiernaast volgt een overzicht van de verhogingen, die sinds 1970 zijn toegekend.

	%verhoging van de verworven aanspraken	
	gepensioneerden	gewezen deelnemers
1970	5	5
1971	5	5
1972	5	5
1973	5	5
1974	5	5
1975	8	3
1976	8	3,5
1977	8	3,5
1978	7	3
1979	6	3
1980	5	3
1981	5 ^{*)}	3
1982	4	2,3
1983	5	3
1985	1	1
1986	2,5	1
1987	0	0
1988	0 ^{**)}	0 ^{**)}
1989	0	0
1990	1,5 ^{***)}	2
1991	5 ^{****)}	5
1992	3,8	3,8
1993	1,8	1,8
1994	2,3	2,3
1995	1,1	1,1

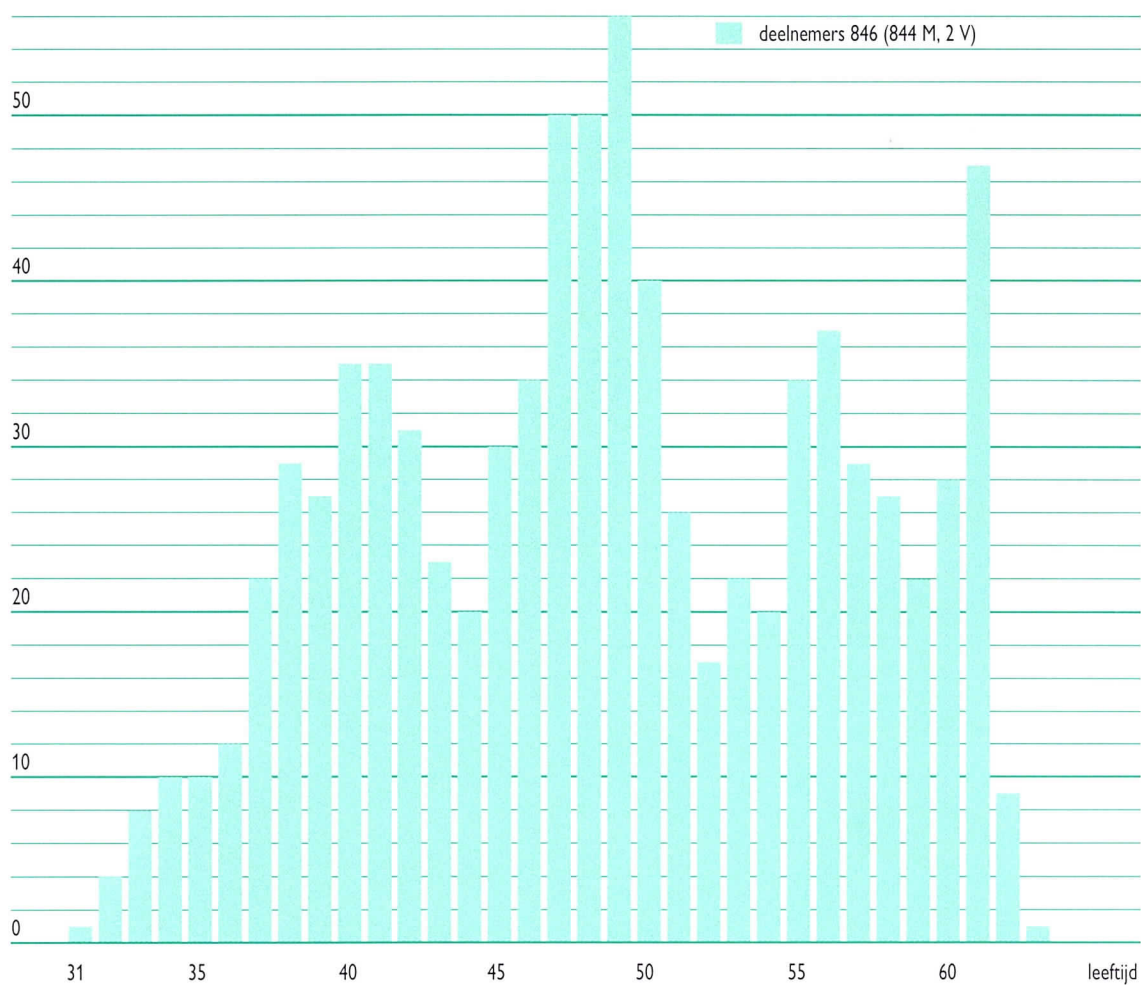
(uiteraard in 1995
toegekend;
ingangsdatum 1.1.'96)

- ^{*)} Per 1 januari 1981 gold voor de gepensioneerden geen uniforme procentuele verhoging.
Vermeld is het percentage waarmee de ingegane levenslange pensioenen op die datum verhoogd werden.
- ^{**)} Uitsluitend aanspraken, verworven vóór 1981, werden op 1 januari en op 1 juli 1988 verhoogd met 1 % respectievelijk 3 %.
- ^{***)} Tevens werd het jaarlijkse pensioen van de pensioentrekkenden met f 200 verhoogd.
- ^{****)} Tevens werd het jaarlijkse pensioen van pensioentrekkenden geboren voor 1 januari 1914 met f 1.200 verhoogd.

BIJLAGE 3

FREQUENTIEVERDELING DEELNEMERS JANUARI 1996

60 (aantallen)

BIJLAGE 4

Enkele demografische tabellen

34

THE AGE DISTRIBUTION OF THE EUROPEAN POPULATION, RELATIVE AND ABSOLUTE NUMBERS, AND RELATIVE GROWTH (1950-2020)

	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020
Relative numbers								
population 14-	25.4	25.8	24.9	22.4	19.8	18.6	18.5	17.5
population 15-64	65.9	64.5	63.6	64.6	66.8	66.5	65.6	64.4
population 65-79	7.6	8.3	9.6	10.8	10.5	11.9	12.1	13.7
population 80+	1.1	1.4	1.8	2.3	2.9	3.0	3.8	4.3
total population	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Absolute numbers (in millions)								
population 14-	101.1	111.1	116.4	109.9	100.8	97.6	99.2	95.1
population 15-64	262.3	278.2	297.1	317.6	340.0	348.3	351.9	349.1
population 65-79	30.4	35.1	45.2	53.2	53.7	63.8	65.7	75.3
population 80+	4.3	6.1	8.1	11.0	14.5	15.1	19.4	22.4
total population	398.1	431.2	466.8	491.8	509.0	523.7	536.3	541.8
Relative growth (1950=100)								
population 14-	100	110	115	109	100	97	98	94
population 15-64	100	106	113	121	130	133	134	133
population 65-79	100	115	149	175	177	210	216	248
population 80+	100	142	188	256	337	351	451	521
total population	100	108	117	124	128	132	135	136

Source: United Nations (1993a).

**PROPORTION OF ELDERLY IN THE TOTAL POPULATION IN THE EUROPEAN REGION,
 1950-2020**

	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010	2020
Population 65-79								
REGIONS								
Northern Europe	8.8	9.4	10.4	11.8	11.7	11.5	11.6	14.0
Eastern Europe	5.4	6.2	8.1	9.5	8.9	10.7	10.0	12.0
Southern Europe	6.5	7.1	8.3	9.7	10.2	12.5	12.7	13.8
Western Europe	9.0	9.3	11.0	11.8	10.7	12.9	14.3	14.3
EUROPE	7.6	8.3	9.6	10.8	10.4	11.9	12.1	13.7
Population 80+								
REGIONS								
Northern Europe	1.5	1.8	2.1	2.7	3.5	3.7	4.1	4.3
Eastern Europe	0.7	0.9	1.2	1.6	2.1	1.9	2.5	2.8
Southern Europe	0.9	1.2	1.6	1.8	2.6	3.1	4.1	4.9
Western Europe	1.2	1.7	2.1	2.8	3.6	3.4	4.2	4.9
EUROPE	1.1	1.4	1.8	2.3	3.0	3.0	3.8	4.3
Population 65+								
REGIONS								
Northern Europe	10.3	11.2	12.5	14.5	15.2	15.2	15.7	18.3
Eastern Europe	6.1	7.1	9.3	11.1	11.0	12.6	12.5	14.8
Southern Europe	7.4	8.3	9.9	11.5	12.8	15.6	16.8	18.7
Western Europe	10.2	11.4	13.1	14.6	14.3	15.4	17.1	19.2
EUROPE	8.7	9.7	11.4	13.1	13.4	14.9	15.9	18.0

Source: United Nations (1993a).

CHARACTERISTICS OF THE AGEING PROCESS IN THE MEMBER STATES OF THE COUNCIL OF EUROPE

Country	Population 65 years and over				Population 80 years and over			
	% 1990	increase 1990-2020 (+%)	abs. no. 1990 (*1000)	increase 1990-2020 ^a	% 1990	increase 1990-2020 (+%)	abs. no. 1990 (*1000)	increase 1990-2020 ^a
Austria	15.1	+2.6	1167	126	3.7	+0.8	285	132
Belgium	14.9	+4.8	1487	132	3.5	+1.2	349	135
Bulgaria	13.0	+4.3	1167	131	2.1	+1.3	193	157
Cyprus	10.2	+3.2	72	179	1.7	+1.1	12	208
Czech	11.7	+3.5	1837	147	2.3	+0.3	359	129
Denmark	12.6	+7.9	650	164	3.7	+1.0	189	128
Finland	13.3	+7.4	662	163	2.8	+1.6	138	163
France	14.0	+5.6	7933	149	3.8	+1.3	2136	143
Former FRG	14.5	+4.6	11568	139	3.6	+1.4	2869	148
Greece	13.8	+7.2	1399	153	3.0	+3.1	305	205
Hungary	13.2	+3.6	1395	126	2.5	+0.7	267	127
Iceland	10.6	+3.9	27	180	2.3	+1.0	6	183
Ireland	11.4	+4.9	398	146	2.1	+0.9	74	149
Italy	14.1	+6.8	8136	147	3.0	+2.7	1703	191
Luxembourg	13.4	+5.1	49	163	2.9	+1.3	11	163
Malta	10.3	+6.4	37	195	1.9	+1.2	7	185
Netherlands	12.7	+5.4	1894	167	2.8	+1.2	422	167
Norway	16.3	+1.6	693	125	3.7	+0.4	157	126
Poland	10.0	+4.4	3800	164	2.0	+0.7	756	156
Portugal	13.2	+4.2	1298	136	2.5	+1.9	247	180
Spain	13.4	+5.0	5220	144	2.8	+2.1	1107	183
Sweden	17.8	+2.3	1525	125	4.2	+0.7	361	128
Switzerland	15.1	+5.2	1011	153	4.0	+1.0	266	144
Turkey	4.3	+3.1	2394	272	0.7	+0.3	367	266
UK	15.7	+2.5	8990	122	3.7	+0.7	2104	2146

^a Index (1990=100).

Source: United Nations (1993a).

BIJLAGE 5

Kerncijfers deelnemers over periode 1988 - 1995

Bedragen X f 1.000,-

Jaar	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Toeslagen	-	1%	2,1%	3,1%	3,3%	3,1%	1,3%	2,2%
Premie per jaar								
AKTIEVEN								
- basisregeling	16,800	16,968	17,328	18,240	18,840	19,440	19,680	20,160
- pensioenspaarregeling	-	-	-	-	-	5,040	5,100	5,160
ADSPIRANTEN	5,004	5,004	5,100	5,280	5,460	5,682	5,700	5,820
Premie totaal per jaar								
aktieven	4.139	12.286	12.471	13.090	13.065	13.013	12.721	12.412
FLP	34	307	611	882	1.133	1.454	1.765	2.180
adspiranten	35	192	141	0	43	50	42	70
Totaal	4.208	12.785	13.223	13.972	14.124	14.517	14.528	14.662
Maximaal te bereiken								
AKTIEVEN								
- ouderdompensioen*)	49,874	50,400	51,458	53,053	54,804	56,503	57,237	58,496
- weduwnpensioen	34,912	35,280	36,021	37,137	38,363	39,552	40,066	40,947
- invaliditeitspensioen	83,124	84,000	85,763	88,421	91,340	94,172	95,396	97,494
ADSPIRANTEN								
- weduwnpensioen	12,177	12,177	12,224	12,598	13,079	13,686	13,997	14,308
- invaliditeitspensioen	2,537	2,537	2,547	2,625	2,725	2,851	2,916	2,981

*) Exclusief AOW

BIJLAGE 5

Rekeningen 1988-1995

38

Bedragen X f 1.000,-

Jaar	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Aantal deelnemers								
adspiranten	19	54	1	0	15	6	11	14
aktieven	743	712	733	708	679	662	633	607
FLP	6	54	82	106	133	164	197	231
gewezen deelnemers	0	1	1	1	1	1	1	1
beroepsongeschikten	0	0	1	3	4	5	6	8
gepensioneerden								
- tijdelijk ouderdomspensioen	0	0	0	0	0	0	0	1
- weduwen	0	0	1	1	2	2	3	3
- wezen	0	0	2	2	3	3	3	2
Pensioengrondslag								
- aktieven/FLP	110,842	112,000	114,350	117,895	121,787	125,562	127,194	129,992
- adspiranten	50,378	50,738	50,932	52,490	54,496	57,024	58,320	59,616
Pensioengrondslagsom (per 1 januari)								
aktieven/FLP	83.021	85.792	93.195	95.967	98.891	103.714	105.571	108.933
adspiranten	957	2.740	51	0	817	342	642	835
beroepsongeschikten	0	0	114	354	487	628	763	1.040
Totaal	83.978	88.532	93.360	96.321	100.195	104.684	106.976	110.808

BIJLAGE 6

Voorbeelden van pensioenuitkeringen
in ronde bedragen uit de loodsenregeling 1996

39

	bruto f	netto *) f
INVALIDITEITSPENSIOEN		
Reglementaire uitkering (max. 75 % van PGS, inclusief AAW) overhevelingstoelage (1996)	98.567 <u>7.735</u>	
Totale uitkering		
- ongehuwd	106.302	62.100
- gehuwd	106.302	66.200
INGEGAAN OUDERDOMSPENSIOEN		
Totale uitkering (bij max. loodsenpensioen en AOW)		
- ongehuwd	77.758	58.300
- gehuwd (beiden > 65 j. LB groep 2)	85.025	67.700
INGEGAAN WEDUWEN- EN WEZENPENSIOEN		
Totale (gezins-)uitkering (bij max. loodsenpensioen, inclusief AWW)		
- < 65 jaar, geen kinderen	68.983	43.900
- < 65 jaar, 1 kind (LB groep 4)	85.727	59.000
- < 65 jaar, 2 kinderen (LB groep 4)	94.007	67.000
- < 65 jaar, 3 kinderen (LB groep 4)	102.287	75.000
- > 65 jaar, geen kinderen, inclusief AOW	60.016	49.500
FUNCTIONEEL LEEFTIJDSPENSIOEN (FLP) 1996		
(Inclusief pensioenpremie)		
- FLP 55-60 jaar LB groep 2	113.151 **)	60.800
LB groep 3	113.151	64.500
- FLP 60-65 jaar LB groep 2	100.701 ***)	55.800
LB groep 3	100.701	58.300
*) Sterk afhankelijk van individuele fiscale omstandigheden.		
	) f	*) f
Totaal (geïndexeerd)	113.151	100.701
- pensioenpremie	<u>10.200</u>	<u>10.200</u>
Pensioen	102.951	90.501

